

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/68/2016
Identifikačné číslo spisu: 8113211958
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8113211958.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti žalovanému B. B., bytom W., o zaplatenie 452,45 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8 C 125/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. januára 2015 sp. zn. 5 Co 11/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 20. januára 2015 sp. zn. 5 Co 11/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov z 15. októbra 2013 č. k. 8 C 125/2013-41, ktorým súd prvej inštancie žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 452,45 € v prevyšujúcej časti zamietol (žalovanému uložil súd povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 175,86 €; konanie v časti o zaplatenie sumy 8,67 € zastavil - pozn. dovolacieho súdu); ďalej potvrdil výrok o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému a výrok o povinnosti žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania v spojení s opravným uznesením č. k. 8 C 125/2013-45 zo dňa 28. novembra 2013. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, že jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o hodnote ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a neuvedenie, resp. nesprávne uvedenie tohto údajja v zmluve o spotrebiteľskom úvere je klamaním spotrebiteľa a predstavuje nekalú obchodnú prax, čo v súlade so súdom prvej inštancie aplikovanou právnou úpravou má za následok, že zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 519 €. Žalovaný žalobcovi zaplatil celkovo sumu 343,14 €, preto súd prvej inštancie správne zaviazal žalovaného na úhradu zostatku úveru, ktorý predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú mu poskytol žalobca a sumou, ktorú žalobcovi uhradil, t. j. 175,86 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobca neuviedol v odvolaní takú relevantnú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie rozsudku v jeho napadnutej časti. Správne záveru o zamietnutí žaloby žalobcu nad sumu 175,86 €

zodpovedá v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) rozhodnutie o trovách konania. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 38,87 € a žalovaný v rozsahu 61,13 €, pričom žalovanému v konaní žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli, žalovanému neprislúcha náhrada trov konania. Správne je rozhodnutie aj o trovách konania vedľajšieho účastníka, keď súd prvej inštancie priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania podľa pomeru úspechu žalovaného v rozsahu 22,26 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 29,66 €. Vedľajší účastník odvolanie proti tomuto výroku rozsudku nepodal. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný a vedľajší účastník si neuplatnili právo na náhradu trov odvolacieho konania a ani im žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli. Preto odvolací súd vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol ho (spolu s rozsudkom okresného súdu) zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že sa mu postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), pretože jeho rozsudok nie je riadne odôvodnený, teda nie je preskúmateľný v časti týkajúcej sa zamietnutia uplatňovaného kapitalizovaného úroku z omeškania. Namietal aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ku ktorému došlo v dôsledku chybného výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov pre nesprávne posúdenie výšky poistného, ktoré bolo podľa dovolateľa na rozdiel od odvolacieho súdu dojednané individuálne. Napokon žalobca nesúhlasil ani s priznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktoré boli uplatnené a priznané nedôvodne v rozpore s deklarováňm cieľom vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.

3. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

4. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle prechodných ustanovení § 470 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia veta prvá, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o peňažnom plnení 267,92 € (452,45 € - 175,86 € - 8,67 € = 267,92 €). Preto proti nemu nie je dovolanie podľa § 238 ods. 5 O.s.p. prípustné (išlo o objektívnu neprípustnosť dovolania v tzv. bagateľných sporoch, keď účelom tejto právnej úpravy bolo vylúčiť dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v prípadoch, v ktorých predmetom je peňažné plnenie neprevyšujúce zákonom určený násobok minimálnej mzdy, i keby smerovalo proti niektorému rozsudku uvedenému v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.). Peňažné plnenie, o ktorom bolo v danej veci rozhodnuté (267,92 €), neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy (1 013,10 €), ktorá ku dňu podania žaloby (24. apríla 2013) predstavovala sumu 337,70 € (nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 326/2012 Z.z., z 10. októbra 2012, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2013).

7. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

8. V súvislosti so žalobcom namietanou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. o

nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu treba uviesť, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci, v ktorej ale odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu v prevažnej časti zamietajúceho rozsudku súdu prvej inštancie, preto nebol dôvod na postup podľa druhej vety citovaného stanoviska.

9. V danom prípade treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Vychádzajúc z toho, že kapitalizovaný úrok z omeškania nie je samostatným nárokom, ale len príslušenstvom nároku, ktorý bol v prevažnej časti zamietnutý, bol dovolací súd toho názoru, že túto časť rozhodnutia nebolo už potrebné podrobnejšie zdôvodňovať. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s potvrdeným rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. V nadväznosti na uvedené dovolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 78/05, zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.“ Napokon treba dodať, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd (nerozhodol) a neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

10. Žalobca napokon tvrdil, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

11. Keďže však žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (účinného do 30. júna 2016) v dovolaní, ktoré nebolo procesne prípustné, nemohol by dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Nesprávne právne posúdenie veci bolo síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ho bolo možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. účinný do 30. júna 2016), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladalo (pozri R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. To isté sa týkalo aj tzv. inej vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. účinný do 30. júna 2016).

12. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania v danom prípade je podľa § 238 ods. 5 O.s.p. vylúčená a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súde prvej inštancie a na odvolacom súde bolo

postihnuté niektorou z vád uvedenou v § 237 ods. 1 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14.1 Toto rozhodnutie vo veci samej prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

14.2 V časti výroku o trovách dovolacieho konania rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.